

2 a) Přečtěte si text v nářečí a vysvětlete význam podtržených slov:

V několika minutách se liška doplížila se k myslivně. Ticho všady, ani Lapák se neozval.

„Poměl se dobře a chrápe včil ten rozežhranec.“

Z komína vycházel hustý dým a zavánělo to kol myslivny velmi vábivě.

„Vlezu tam, kde nesvítijó,“ pomyslila si a zaradovala se nad tímto nápadem. Natáhla krk a nakoukla dovnitř. Můj ty bože! Bylo nač hleděti! Komora byla plna masa a po deskách jaterniček, jako když se ryby trou. Hlava neměla kdy přemýšleti, neboť prázdný břich štvál ji neodbytně ku předu. Jediný skok a Bystrouška byla v komoře, druhý opatrný, jen poskok, a již sypaly se na zem jaterničky bílé, vonné, hebounké jak dívčí lokýtky. Zakousla se znalecky do jedné a rozkoší jí i oháňka strnula.

„Čert ví, proč někdy lidi jijou tak zvířecky, čert ví, proč jindy zasi strojijou jak u pána boha v království nebeském.“

A Bystrouška si dopřávala, až břich nestačoval.

Podle knihy Liška Bystrouška Rudolfa Těsnohlídka

b) Převeďte text do současné spisovné češtiny.

3 Vyhledejte slova slangu fotbalových fanoušků a vysvětlete, co znamenají:

Fotbal

Tak už se zase těším na angínu. Angínu dostávám totiž na jaře, jak tak prostydnou na prochladlé a zavlhlé lavičce na stadiónu. Už se mi prostě ze všeho toho sněhu zase stýská po fotbale. Nejprůtlačivější zápasy – česky se jim říká kasamače – hrají se tedy vždy ve dnech, kdy nevím, kde mi hlava stojí a kdy doma nestihnu ani vynést smetí. Proto musím předstírat, že na tu kopanou jdu utrácet čas z hlubších důvodů. Obyčejně tvrdím, že si tam vlastně osvěžuji jazykovou zásobu. A to ani moc nelžu, protože to kopálistické názvosloví je košatou záležitostí.

Opravdový návštěvnícký kozák umí poznat, kdy byl fotbal čajíčkový a kdy to byla bramboračka, umí rozlišit dělovku od zíně, šouráku, pecky, bomby, jedovky a pumelice, a při gólu ví, zda ho tam hráč šoupl, anebo smrknul. Nesmí říkat takové gramatické nesmysly, jako že někdo „střelil vedle“, protože opravdický profík zavrčí „že by ta branka musela zívnout“. Natož aby psal – jestliže je od péra – že se na hráče volá „tempo“ nebo dokonce „přidej!“, protože na ně se ječí buď „....a jedéém!“ – to jako na všechny, anebo „....šlapej!“ – to jako na jednoho.

Z knihy Dobré a ještě lepší jitro Františka Nepii

4 Opravte stylistické chyby:

Ze žákovských knížek

Bije spolužačku deštníkem, ač není jeho. Napovídá nepovoleným způsobem. Pravidelně chodí do školy nepravidelně. Směje se mi za zády do očí. Dává pozor, jestli dávám pozor, a když si myslí, že nedávám pozor, tak nedává pozor.